

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

Apare DUMINECA

Prețul Abonamentului :	Prețul inserțiunilor :	Correspondențele se adresează redacțiunii
Pentru Austro-Ungaria pe an . 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin	„FOAIA DIECESANĂ“
„ „ „ pe 1/2 an . 5 „	până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200	iară banii de prenumerațiune și inserțiuni la
„ România și străinătate pe an 14 franci	de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 cor.	ADMINISTRAȚIA
„ „ „ pe 1/2 an 7 „		Librăriei și Tipografiei diecesane în Caransebeș

Pređici alese

Predică pentru Dumineca lăsatului de brânză

Noi ne aflăm astăzi înaintea pragului stului post, și dacă va voi Domnul, de mâne înainte îl vom începe cu ajutorul celui Atot-puternic. Postul cel mare, care ne stă înainte, este un așezământ foarte însemnat al bisericii noastre dreptmăritoare. Având biserica pururea în vedere însemnătatea postului acestuia pentru viața noastră sufletească, a aflat ea de bine în cele 3 Dumineci trecute de a ne pregăti sufletesce pentru el, deșteptând prin propunerea pildelor frumoase și pline de învățătură în inimile noastre cea stare sufletească, care este de neapărată trebuință spre a putea postî cum se cuvine și după cum se cere din partea santei noastre biserici. Așa în Dumineca vameșului și a fariseului ni-a propus biserica în evangelia zilei cea pildă, în care ni-s'a istorisit despre rugăciunea plină de umilință a vameșului și despre răgăciunea plină de sumeție și îngâmfare a fariseului, și cumcă rugăciunea umilită a vameșului s'a primit, iară cea plină de sumeție a fariseului s'a respins din partea lui Dumnezeu.

Cu această pildă a Domnului nostru Isus Cristos s. biserică a voit să ne arete, cât de plăcută este înaintea lui Dumnezeu umilința și cât de urită și urgisită este sumeția. Ea propune pilda aceasta în timpul pregătirii pentru postul cel mare, ca să deștepte în noi un fel de aplecare spre îmbrătoșarea umilinței și pe de altă parte ca să deștepte ură față de sumeție și mândrie, având în vedere, cumcă noi fără umilință în inimile noastre nu vom putea postî precum se cuvine, fiind că umilința este temelie a ori-ce postiri adevărate. — În Dumineca ce urmează după cea a vameșului și fariseului ni-a propus biserica pilda despre fiul cel rătăcit, pe carele l-a iertat tatăl după ce fiul și-a

recunoscut greșelile, căindu-se de ele și plângând amar. Cu pilda aceasta biserica voiesce să ne arete, cumcă Dumnezeu ne iartă pe noi păcătoșii, dacă după un timp ne întorcem de pe calea păcatelor și ne pornim pe calea îndreptării, dacă ne căim, — și cu privire la postul următoriu voiesce biserica să ne îndemne spre căință de păcatele noastre spre îndreptarea vieții noastre, căci dacă numai ne căim de păcate și ne îndreptăm viața, poate postul cel mare să ne fie de folos. În Dumineca trecută ni-a propus biserica în evangelia zilei adevărul credinței noastre despre judecata cea mai de pe urmă, și aceasta cu scop, de a ne aduce aminte, cumcă cu săvârșirea vieții acesteia nu s'au săvârșit toate, ci va fi odată o judecată, înaintea căreia vom fi trași la răspundere asupra celor ce le-am făcut în viața aceasta, și aceasta mai departe cu scopul mântuitoriu, ca să părăsim căile fărădelegilor, să ne îndreptăm viața, să ne căim, ceea-ce are de scop și postul, ce-l vom începe cu ajutorul lui Dumnezeu de mâne înainte.

Din cele zise putem cunoaște, cumcă biserica ne pune la inimă înainte de a intra în s. post cu deosebire două lucruri însemnate, și anume înainte de toate, ca să ne umilim, știind prea bine, cumcă fără umilință nu este cu putință de a postî adevrsrat, — și după aceea, ca să ne căim, să ne îndreptăm viața; căci fără căință, fără îndreptarea vieții, postul nu și-ar ajunge scopul, pentru care este hotărit de s. biserică și astfel n'ar avea nici un preț pentru noi. — S. maica noastră biserică ni-a dat aceste îndeegetări și povățuiri, ca să ne înlesnească și ușureze ținerea postului în înțelesul adevărat, cunoscând slăbiciunile noastre cele multe și greutățile, cu cari ne luptăm, când e vorba de ținerea aspră a postului.

Iubiților mei! Dacă cu acest prilej, unde am început vorba despre post, v'ași întreba pe voi, ori de țineți cu toții postul cel mare, atunci de bună-

seama că-mi veți răspunde, că da. Acuma numai se întreabă, ori de toți îl postesc așa, după cum se cuvine, ca postul să fie în faptă spre binele nostru; căci un bine trebuie să fie ținta s. post. La aceasta întrebare cu durere trebuie să răspund după cele ce le ved, cumcă numai puțini, foarte puțini creștini sunt, cari se silesc de a posti postul cel mare cum se cuvine, ca să fie el spre binele nostru. Această împrejurare mă face să cred, că mulți, foarte mulți, încă nu știu ce este postul, ce scop are el, care este folosul lui, cum trebuie de postit, ca postul să fie post adevărat, și care ar fi mijlocul de a putea posti adevărat.

Datorința mea este să vă dau lămuriri cu privire la acest așezământ însemnat al santei noastre biserici răspunzând la întrebările puse mai sus. Deci astăzi voi vorbi despre post, arătându-vă în partea întâia a cuvântării mele în ce stă postul adevărat și care e scopul lui, iară în partea a doua care este folosul lui. Până voi răspunde la aceste, fiți cu luare aminte.

Postul este un așezământ al s. noastre biserici hotărît pentru noi creștinii ca un fel de mijloc de mântuire. El se cuprinde în aceea, ca noi în timpul hotărît de biserică să ne reținem de mâncări de fruct și să mâncăm numai cât mâncări de sec, fiind cu cumpet și în mâncările acestea, ca noi să ne reținem de fapte păcătoase, să ne ispășim păcatele făcute prin primirea vrednică a s. taine a pocăinții și a cuminecăturii și în urmă să ne retragem de petrecerile sgomotoase, cari în alte timpuri sunt iertate. Postul adevărat să cuprindă așadară nu numai în reținerea de mâncările de fruct, ci mai vartos în reținerea de păcate.

Drept aceea și la aceasta întrebare zice s. Ioan Gură-de-aur: „Reținerea de păcate numesc eu post adevărat“. Iară s. Ieronim adaugă la aceste: „Ce folos este de a chinui trupul prin post, dacă inima se trufesce? Ce folos este de a se reținea de vin, dară a se ameți cu mânia și vrăjmășie. Nu este de ajuns prin un timp de a se reținea numai de mâncări, ci trebuie totdeauna să ne reținem și de tot ce este nedrept“. — Bărbatul, care o zi întreagă nu mănâncă nimic, arată mare tărie a voiei; dară mult mai mult face acela, care prin toată ziua se ferește și de greșelile cele mai mici și de ori ce gând rău și cuvânt netrebnic, rămânând curat. — Așa dară de voim să postim post adevărat, numai decât cu reținerea de mâncările oprite să împreunăm și reținerea de păcate. — Afară de aceea, ca să postim post adevărat, e de lipsă, nici odata să nu postim spre a fi văzuți de oameni, așteptând dela dășii laudă și cinste, ci numai și numai spre a ne mântui sufletul, numai din dragoste cătră Dumnezeu, numai cu umilință și căință. Că noauă nu ni-se cuvine a arăta în fața lumii, că postim, aceasta ne învață și pilda Domnului no-

stru Isus Cristos, a dumnezeescului Mântuitoriu. Când a postit el 40 de zile și 40 de nopți, apoi n'a făcut-o aceasta în Ierusalim sau în alt oraș, ci El a mers într'o pustie, într'un loc fără oameni și îndosit, ca să nu-l vada nime și să nu-l laude nime (Mat. 4. 1. 2).

De voim să postim post adevărat se cere mai departe, ca să sântim postul prin fapte de ale îndurării trupesci și sufletesci. La un astfel de post ne îndeamnă un învățacel de ai apostolilor când scrie: „Nu fă nici un rău în viața ta, servește lui Dumnezeu cu inimă curată; dacă faci așa, atunci implinesci un post mare și plăcut lui Dumnezeu; în zilele cari postesci, nu gusta alta nimic decât pâine și apă, și dacă ai răfuit prețul mâncării, căre ai fi mâncat-o în timpul postirii, să-l pui acest preț de o parte și să-l dai la o vedură, la un orfan ori la un sărac. Un astfel de post este un post bun și plăcut lui Dumnezeu. Mai bine să cumperi tu cu milostenie suflete, decât moșie“. — În urmă, dacă voim să postim post adevărat, e de lipsă, ca postul nostru să ne fie înțelept, — adecă postul să ne fie spre căință, spre îndreptare, nu însă spre moarte. La un astfel de post ne îndeamnă s. Ieronim, când zice: „Noi nu impunem post peste fire și o înfrânare așa de aspră, ca să strice trupului și să-l facă bolnav: tu să postesci așa ca pofta trupului să se domolească“.

V'am spus, iubiților, în ce se cuprinde postul adevărat. Cunoscința aceasta însă nu e de ajuns. Voi trebuie să întrebuițați și mijloacele, cari vă fac cu puțință a posti adevărat. Mijlocul cel mai bun și mai sigur spre a putea posti adevărat este: Cercetați de mâne înainte regulat s. biserică și încunjuțați cărșme. Cel ce va fi în postul cel mare regulat în fiecare Duminecă și sârbătoare la biserică și într'una va încunjuța cărșma cu băturile ei amețitoare și otrăvitoare, acela va afla mult îndem și sprijin spre postire adevărată; — în s. biserică va avea el prilej de a auzi ce se cere spre postire adevărată, va auzi, care este folosul cel mare al postului, va auzi cum a postit Domnul nostru Isus Cristos, s. apostoli și alți sânti, cum au postit și postesc și astăzi creștinii cei adevărați și cu frica lui Dumnezeu, și auzindu-le aceste să va afla îndemnat și încurajat spre postire adevărată. Cel ce nu va încunjuța în acest post cărșma, acela de bună seamă nu va putea posti adevărat. Postul adevărat cere dela creștin, precum am amintit mai înainte nu numai reținerea de mâncări de fruct, ci mai ales reținerea de păcate, ceea ce este partea cea mai însemnată a postului. Însă de a să feri de păcate, este un lucru foarte greu, ba chiar cu neputință. Ce să face în cărșmă? În cărșmă se beau beuturi amețitoare, și ea să cercetează cam de obicei numai cât de oameni decăzuți, de desfrânați și de cei-ce încunjuță biserică și n'au frică de Dumnezeu. Deci petrecând cu bețivii, desfrânații

și cu oamenii necredincioși în cârșmă, fi-va cu puțință de a posti și încă de a posti adevărat?

Nu iubitorilor! În petrecere cu bețivii trebuie să devenim bețivi, cu desfrânații desfrânați și cu necredincioșii necredincioși.

Urmarea beuturilor ametoitoare este întunecarea minții, așa că ametitul nu știe ce vorbește și ce face; pe de altă parte are beutura aceasta de urmare ațitarea tuturor poftelor păcătoase, din cari poște sub întunecimea minții se nasc feliurite păcate și fărădelegi. Astfel deci este cu neputință a ținea post adevărat, pentru că postul adevărat pune cumpănă mai mare pe reținere de păcate, reținerea de păcate însă, petrecând în cârșme este cu neputință.

Ce se atinge acuma de scopul postului, apoi postul are de scop atât binele pentru suflet, cât și pentru trup. Postul scoposește binele pentru suflet, întru cât scopul cel de căpetenie al postului este combaterea patimilor, îndreptarea vieții, — și bine pentru trup, întrucât postul adăoge mult la susținerea și întărirea sănătății. — Scopul de căpetenie al postului, adică îndreptarea vieții se ajunge prin aceea, că postul deșteaptă în inima omului virtutea lepădării de sine, fără de care nu este cu puțință încunjurarea păcatelor, deci nici îndreptarea. — că potolesce în om poftele trupesci, din cari se nasc feliurite păcate — că-l face pe om potrivit, de a se înălța cu sufletul său la privirea bunurilor cerești, de a se cugeta la mântuirea sufletului său — și-i servește omului cu un mijloc de a-i face îndestul dreptății lui Dumnezeu pentru păcatele făcute.

Al doilea scop al postului, păstrarea sănătății, se ajunge prin aceea, că postul sporesce cumpătul în mâncare și beătură, care virtute este temelie sănătății.

Am văzut în ce se cuprinde postul și care e scopul lui, acuma să ne întrebăm care este folosul postului? Postul este de mare folos pentru sufletul și trupul nostru. — Pentru sufletul nostru, căci prin post ne împăcăm iară cu Dumnezeu, pe carele l-am vătămât cu vre un păcat. Acest adevăr îl întărește s. scriptură prin multe exemple: așa Nini- vitenii erau de tot cufundați în păcate și fărădelegi. Și le zise Domnul: încă 40 de zile și Niniva păcătoasă nu mai este! Dară regele Ninivitenilor s'a supus dimpreună cu tot poporul său unui post aspru de 40 de zile și Niniva a aflat iarăși har înaintea lui Dumnezeu (Iona c. 3.). David mănca după trista sa cădere, precum zice el însuși, cenușă în loc de pâne, amestecă beutura sa cu lacrimi, și a dobândit iertare (ps. 6. 10). Și multe alte exemple s'ar putea aduce.

Postul este un mijloc, carele deșteaptă căință în inima păcătosului și anume prin aceea, că postul îl sprijinesc și-l aduce la recunoșterea păcatelor,

care recunoșterea este pașul cel dintâiu spre îndreptare, — că-i dobândește iertarea păcatelor, fiind că postul are putere de a șterge păcatele, și-i servește ca mijloc de ispășirea păcatelor.

Postul este de folos sufletesc și pentru cel drept, fiindu-i un mijloc de sporire în viața virtuoasă; postul îl feresce pe cel drept de căderea în păcate, cu deosebire îi ajută mult întru înfrânarea cărnii și inadușirea patimei — îndeamnă spre bine și înalță sufletul la D-zeu. Fericitul Augustin vorbește de folosul postului în următorul mod: „Postul curățește inima, rădică sufletul aplecat la căință și la sdrobirea inimii, depărtează răul pornirii trupesci, potolesce văpaia poștei și aprinde plăcerea curăției“.

Dară postul, precum am zis, este și de mult folos pentru trupul nostru. Acest adevăr îl întărește și s. scriptură. Așa cetim în cartea Sirach (37, 34): „cine este înfrânat își prelungește viața“. Acest adevăr îl recunoștură chiar și înțelepții păgânătății.

Așa un legiuitoriu mare cu numele Licurg deprindea tineretul din Sparta în post aspru, în reținerea de bucate gustoase și de plăceri și astfel și-a crescut un neam cumpătat, sănătos și viguros. — Aceasta o întărește și medicii, cari cu toți numesc înfrânarea „maica sănătății“. Un medic renumit din timpurile străvechi anume Hipocrates, care ajuns o vârstă foarte înaltă, fiind odată întrebare, cum de a ajuns atât de adânci bătrânețe, a răspuns, că el nici odată nu s'a sculat dela masă de tot sătul. Acest adevăr întărește și istoria timpurilor — dovădindu-ni cumcă tocmai oameii, cari au postit mai mult, au trăit mai mult. Părinții cei vechi, cari petreceau prin pustietăți și cari prin viața lor sântă și înfrânată și-au câștigat renume mare, sunt dovezi vii despre aceasta.

S. Pavel, eremitul cel dintâiu, carele bea numai apă și pe zi mănca numai o bucată mică de pâne, a ajuns vârsta de 113 ani. Sântii Antonie, Pafnutie, Sabas și Ioan din Egipt au trăit până la 100 de ani. — Și timpurile noastre mai noaue ni arată, că oameni, cari au luptat în viață cu lipse și neajunsuri de tot felul, au ajuns bătrânețe adânci, pe când cei ce au avut parte de belșug în toate, au părăsit viața adese în anii cei mai frumoși ai bărbăției.

Iubiților mei! Ați auzit în ce se cuprinde postul, care e scopul lui, și ce folos ne aduce el. Întipăriți-ve bine adevărurile, cari v'am propus astăzi, ca să postiți, ca să plăceți Domnului. Primiți cu inimă bună învățăturile din cuvântarea mea de astăzi cu privire la postul, carele vom începe cu ziua de mâne, și postiți precum v'am arătate să postiți, căci numai astfel veți posti post adevărat, care de bună samă vi va fi spre binele vostru sufletesc și trupesc — și numai astfel de post poate să ni mijlocească acea

stare sufletească, în care noi cu vrednicie cuvenită vom putea întâmpina ziua cea mare a învierii Domnului nostru Isus Cristos, care o așteptăm cu toți cu mult dor și nerăbdare. — Amin.

Parohul *Stefan Pavel*.

Câteva cuvinte despre îngrijirea părului

Părul este unul din cele mai frumoase ornamente ale corpului, mai cu seamă când crește frumos. Omul fără păr este foarte urât. Părul este nu numai o podoabă a capului, ci și un apărătoriu necesar omului, și oamenii, cari au pierdut această podoabă, sunt de plâns. Părul ne este de mare folos atât la căldură cât și la frig.

Un organism foarte sănătos și puternic are și un păr mult și sănătos, fiindcă și terenul, pe care crește, este sănătos. Când corpul slăbește și organismul întreg se vestejește, atunci încetul cu încetul se împuținează și hrana părului. Copii, ce se nasc cu păr mult, au o predispoziție la o bună și puternică dezvoltare corporală, din contră copiii, care n'au aproape de loc păr, dovedesc o constituție slabă.

Căderea părului este mai multă la acele persoane, care sunt ocupate cu cugetări și meditațiuni. Cu cât își obosesc cineva capul mai mult, cu atât i-se urcă mai mult sânge la cap, și acolo unde pătrunde mult sânge se produce și căldură mare, și în urma acestuia părul cade. O viață desfrânată, un traiu imoral și destrăbălat încă aduce corpul la o stare miserabilă, și părul la ruină.

Spre a face, ca părul să crească, trebuie a' l ținea curat, căci se știe de toți, că curetenia este medicina cea mai bună.

Curățenia fizică atrage după sine curetenia morală, căci cel ce își ține corpul într'o perfectă curetenie, va îngriji și de curetenia sufletului său.

Părul este un product de natură cornoasă, și servește sau împiedică acțiunea frigului asupra părților, ce acopere, sau acțiunea căldurii, căci părul nu permite nici frigului, nici căldurii a se simți cu tărie pe părțile, ce el acopere.

Părul se ține curat, spălându-l odată pe săptămână cu apă caldă și cu săpun și pieptenându-l odată pe zi, spre a se curăți de praf și de mătreață.

Este foarte vătămător a expune părul la schimbări repezi de temperatură cum de exemplu când este asudat de a' l expune la frig; aceasta ar mări căderea lui. Tăierea părului este folositoare, ea determină în pielea capului și în rădăcina părului o sporiire a creșterii. Obiceiul femeilor de a'și lăsa părul lung, trebuie să li-se permită, căci părul lung este una din principalele frumseți, cu care le-a înzestrat

natura. Persoanele slabe nu trebuie să și taie părul iarna, asemenea cei convalesenți și bolnavi.

Capul nu trebuie să fie multă vreme acoperit mai cu seamă cu acoperiminte prea călduroase, căci atunci îl lipsim de binefacerea aerului și ale luminei.

Să nu se lege sau împletească nici odată părul prea strâns, fiind că prin aceasta i-se cășunează căderea și produce dureri de cap. Oboseala prea mare a minții, dupăcum am zis mai sus, face asemenea să cadă părul. Tot așa diferite boale, precum tuberculoasa (oftica), tifosul (lungoarea) și altele.

Frisatul părului produce totdeauna alopecie (chellie), și ar trebui, că ori-cine se se terească de aceasta podoabă, care atacă părul și produce grele dureri de cap.

Copiii până la etatea de șapte ani trebuie să li-se lasă părul lung, dar trebuie în fie-care lună a' l tăia câte puțin; dela aceasta etate însă se poate tăia mai scurt, dar trebuie a începe a' l tăia vara, ca astfel să nu răcească copilul la cap.

Părul în general nu trebuie purtat nici prea lung, nici prea scurt, cum fac unii de' l taie până la piele, aceasta este o rea datină, căci părul tăiat mic de tot, nu mai are putere de a mai crește și să rărescă din ce în ce, până la pleșuvie.

O persoană sănătoasă, nefăcând nici un fel de abus, spălându-și capul și corpul cel puțin odată pe săptămână, pieptenându-se regulat cu un piepten des pentru a curăți capul de praf și de mătreață, și ungând părul cu unt de alune proaspete, în care se va pune puțin unt de lămâie pentru a' i da un miros plăcut, părul nu numai că nu cade, dar crește foarte frumos.

Ori-ce fel de pomezi sunt foarte vătămătoare părului, din cauza multor miroșuri tari, care irită rădăcina și fac să cadă și să albească părul curând. Eată ce zice Martial în privința pomezilor, și parfumurilor, că parfumurile și pomezile servă mai mult a acoperi urăciunile și a înlătura mirosul cel urit ce-l au unii oameni din cauza necureteniei: „Non bene olet, qui bene semper olet“.

Capul trebuie ținut totdeauna rece. Dedarea de a purta căciuli prea grele și călduroase, produc congestiuni cerebrale. Și numai în climatele prea reci se poate întrebuița o căciulă mai călduroasă.

Marele medic Hufeland zice: „Pentruca omul să trăiască mult și să aibă o minte ageră și un corp sănătos, trebuie să țină capul rece și picioarele calde“.

Ori cine este datoriu, ca în fiecare zi să și pieptene capul, curățind cu un pieptene mai des mătreața, care nu este altceva decât epiderma (pielea) uscată, ce cade.

Sunt multe persoane, care au prea multă mătreață; aceasta se curăță spălând regulat părul și

ungându-l cu *unt de alune sau migdale seau unt de lemn franțuzesc*.

Văpsirea părului asemenea este foarte stricăcioasă, căci de multe ori se întâmplă de părul cade de tot și produce cele mai grele boale de creeri și de multe ori înveninare.

Mătreața produce totdeauna mâncărime și căderea părului. Spre a înlătura această boală a părului, care de multe ori aduce chelia, trebuie a se spăla pe cap cu apă și cu săpun, sau odată pe săptămână seara înainte de culcare cu *ceaiu de malava vulgaris* (nalbă), sau de *tărițe de grâu sau de capete de mac*; iară dimineața părul trebuie uns până la rădăcină cu următoarea alifie ce se va lua dela farmacie (spițerie sau pătica): Oleiu de cad 2 grame, sulfur 3 grame, și vaselină 30 grame. Toate acestea se se amestece bine, se se pună într'un vas bine acoperit, și se se țină la un loc cam răcoros.

Se scie, că diferite boale sunt în stare a provoca căderea părului, așa sifilisul, tifosul (lungoarea), frigurile prelungite, preocupățiunile spirituale prea multe, beuturile spiritoase (alcoholice); etc

Spre a împedeca căderea părului, trebuie a face spălături cu rom simplu, sau amestecat cu o fertură de coajă de quinquină; adevă a lua dela farmacie 30 grame de coajă de quinquină, a le pune să fiarbă într'o cantitate de apă cam 100 grame, să fiarbă bine, pe urmă se toarnă peste această fiertură 50 grame rum bun; fertura se va pune într'o sticlă bine astupată; pe urmă se va spăla bolnavul în fiecare sară cu o perie muiată în această zamă la rădăcina părului, iar dimineața trebuie a se feri de răceală acoperind bine capul, când ese afară.

Am zis că din cauza frisatului se produce alopecia sau chelia. Această boală se formează astfel: încep a eși nisce glandule (cucue) pe partea cea péroasă a capului, cresc până ajung ca alunele, încep să coacă, se sparg și dau o materie galbenă-verde, foarte cleioasă și cu un miros acru pătrunzătoriu. Această materie se uscă în coji galbene închise și tărițoase, cu o nesuferită mâncărime și cu o iuțală de roade părul și umflă rădăcinele lui și le aduce într'o stare de coacere de es foarte lesne din loc.

Această boală ține la unii mai mult, iar la alții mai puțin, de regulă însă ține câte 6 luni.

În tot timpul boalei se se dee bolnavului să bea zamă de urzici fierte în tot cursul zilei în loc de apă. Se se spele pe cap cu leșie de cenușe de două ori pe săptămână; se se radă sau se se tundă părul până la piele. În urmă se se facă o cocă compusă astfel: se se ia făină de grâu, apoi leșie și în urmă o lingură de miere, pe urmă se se frământă, se se facă ca o alifie, se se pună pe un

petec de pânză, se se pună pe cap, se se lege bine. Aceasta se va schimba în fiecare dimineață și sara, și ferindu-se cel bolnav de răceală cel puțin șasă săptămâni se urmeze cu această alifie; după aceea se se amestece în acea alifie pe lângă făină, leșie și miere, și 6 grame de floare pucioasă (flor. sulf.), care se va urma cel puțin trei săptămâni. După aceea se se spele ranele cu o fiertură de rădăcină de calcitrapa (în popor se numesce ștevie sau șteghie, este o plantă ce crește pe lângă garduri și prin grădini și pe locuri grase), și rădăcină de tătăneasă.

După aceea se vor unge ranele cu următorul medicament, ce se va lua dela farmacie: unt de nucă și apă de var (aq. calcis) din fiecare câte 150 grame. se așează într'o sticlă, se astupă și pe urmă se clatină bine sticla cam zece minute, după aceea se ung bine bubele cu acea unsoare și se pune și o cărpă unsă cu acea unsoare pe cap. Se vor face băi sulfuroase și iodate la diferite stațiuni balneare, cum sunt băile dela Cohalm și cele dela Basna, Felix (lângă Oradea-mare) etc.

Asemenea se va face un decoct (ceaiu) de urzici cu jumătate apă și jumătate oțet, care se prepară astfel: Se iau urzici, se pun să fiarbă în jumătate apă și jumătate oțet (urzici însă se vor pune mai multe, căci cu cât sunt mai multe cu atât mai bine), până se va face zama neagră ca cafeaua. Cu acest decoct se fricționează capul odată pe zi, încet, pentru ca zama să pătrundă prin pori.

Să se ia cam 300 grame de rachiu (vinars, palincă) bun, se se pună în acest rachiu o jumătate de ceapă tăiată în bucățele, se se pună sticla la un loc cald unde se stee 3—4 oare. După aceea cu acel rachiu se se ude bine părul în fiecare seară, se se lege bine capul și se se culce, și va urma aceasta 3 sau 4 săptămâni.

În această scriere am căutat pe cât a fost posibil a arăta într'un mod practic mai mult medicamentele cele mai populare; de aceea nu las a-mi scăpa din vedere și metodele cele mai populare, de care poporul mai cu înlesnire se folosese, cu toate că și medicina le admite fiind compuse din substanțe folositoare. Iată dar ce găsim în „Analele academiei române” Seria II. tom. XII, „Medicina babelor” de Dimitrie P. Lupașcu, membrul Academiei, la pag. 63 sub titlul „Crescerea părului”:

„Totdeauna unui bolnav de lungoare, după ce se îndreaptă, îi pică părul tot; și pentru a face să se crească părul la loc se se întrebuițeze următoarele:

„Să iai vârfuri de muguri de plop uscați, frunză de dafin, frunză de ismă de grădină, frunză de rosmarin, grăunțe de ienupere, sămânță de molotru, flori de livaut diu toate câte 20 dramuri (sau 60 grame), și alune prăjite 100 dramuri

„(300 grame). Aceste toate pisându-se bine câte
 „una deosebit până ce se vor face praf se se pună
 „într'o tingire nouă spoită, cu o jumătate oca unt
 „proaspăt nesărat (600 grame), una litră (300 grame)
 „vin vechiu, și se se pună la foc se fiarbă bine și
 „lin, mestecându-se mereu cu o lingură de lemn,
 „spre a nu se arde, până va scădea vinul; îndată
 „se se ia tingirea de pe foc și mestecându-se până
 „se va răci pe jumătate, se se străcure alifia,
 „într'o făfurie curată printr'o petecă și se se pice
 „în alifie un dram (3 grame) unt de cuișoare sau
 „de pergamut sau de mill de flori, și amestecându-se
 „mereu până se va slei; apoi se se pună într'un
 „borcan și se se țină la recoare; din care se se
 „ungă pielea capului de două sau de trei ori pe
 „săptămână spălându-se totdeauna capul cu vin cald,
 „ferindu-se de a se spăla cu leșie, precum și de
 „receală, că în curând părul va cresce mai fru-
 „mos de cum a fost. Iar dacă vrea, ca părul să
 „fie și creț se pună o beșică de vită pe cap în
 „loc de căciulă, și se o țină până ce părul va fi
 „mare și va avea un păr creț pentru totdeauna“.

Prof. Dr. Elefterescu.

Istorie religioase-morale

Scilurus era pe patul morții și fiii săi erau
 împrejurul patului și plângeau. Tatăl mai voi să
 le dea un ultim sfat și poruncă, ca unul dintre fii
 să-i aducă un mănunchiu de surcele; și dacă le aduse
 vorbi astfel: „Priviți aceste surcele și cari dintre
 voi vă socotiți tari, luați mănunchiul și-l frângeți!“ —
 Și feciorii să încercară a împlini porunca tatălui
 lor, dar nu putea nici unul, — căci erau multe.
 Poruncă apoi tatăl lor ca se se desfacă mănunchiul
 și fiecare din ei să frângă câte un surcel și în-
 tr'o clipă fură toate frânte în două. Copii pri-
 veau mirați aceasta purtare ciudată, dar el le zise:
 „Vedeți copii iubiiți, fiți una în bunăînțelegere și
 nimeni nu va putea să vă birue, iar dacă vă veți
 resfira intrând cearta între voi, sunteți perduți și
 șterși de pe fața pământului“.

*Poetul zice: „Unde-i unul nu-i putere la nevoi și
 la durere; unde-s doi puterea cresce și dușmanul nu
 sporesce“.*

*

Era pe câmpul de război; se războiau turcul cu
 românul și pentru aceea zi încetaseră cu lupta,
 căci se dădu-se un atac vehement din partea cur-
 canilor eroi. Un ostaș român își căuta prietenul
 printre morții și răniții, cari erau resfirați pe câmp,
 când un turc rănit îl agrăi rugându-l umilit pentru
 ceva beutură. „Acea o vei avea frate!“ — zise
 românul milos și îi întinse plosca. Dar turcul afu-
 risit își întinse-se pistolul și pușcă în românul bun,

dar spre noroc smintî țelul. „Ai ochi buni frate
 că-mi șueră glonțul pe lângă ureche; dar nu-i lucru
 cinstit dela tine și ești un om nerecunoscătoriu și
 așa-dar o se te pedepsesc și eu. Și vezi, ploscuța
 asta e plină plinuță cu vin curat, ai fi avut-o în-
 treagă dela mine, acum însă vei primi numai ju-
 mătate!“ — Vorbind astfel ostașul român făcū o
 dușcă de cele curcănesci și beū jumătate din vin
 și apoi întinse plosca amăritului de turc și plecā
 mai departe.

*„Păzeste-mă Doamne de adunarea celor răi, de
 ceata turburătoare a făcătorilor de rele“. Psalm 64. 2.*

*

Ostașul era orînduit la avan-post; și fiind o
 noapte viforoasă și întunecată dușmanii prinzându-l
 îl desarmară și legară. Apoi îl luară între sine și
 îndreptând arme spre dânsul îl prevocară a-i con-
 duce spre tabără. De va face aceasta fără înpo-
 trivire atunci îi vor cinsti vieța, — la din contră,
 de ar da cel mai nefusemnat semu consoților săi,
 va fi pe loc omorit. N'avea încătrou bietul ostaș,
 și plecā spre tabără, dar își croise voința și cum
 se apropiara de vigilie, începū a strigā cât îl lua
 gura: „Consoților, fiți pe grijă, că vin inimicii!“
 Într'un moment era întreagă tabără în picioare și
 așa se opăci năvălirea inimicului; — dar ostașul
 credicios remase pe loc mort, străpuns de baionete.

*N'ai să trăesci numa pentru tine și vieța ta, ci ai să
 jertfesci vieță și sânge pentru legea și neamul tău!“*

(După german).

Sinesiu Bistrean.

Invitare de abonament

la

„Foaia diecesană“.

*Mulțămînd tuturor aceloră, cari au dat până
 acuma ajutoriul lor spiritual și mterial pentru
 susținerea acestei foi, îi rugăm totdeodată, ca și pe
 viitoriu să sprijinească întreprinderea noastră, cu
 atât mai vîrtos, pentru-că această foaie are o misiune
 mai înaltă culturală și anume: înaintarea intereselor
 noastre bisericesci școlare și soțiale.*

*Deschidem deci un nou abonament pe se-
 mestrul I. al anului 1897. cu prețurile de pân'
 acuma și adecă:*

Pentru Austro-Ungaria:

*pe un an întreg 5 fl. — cr, sau 10 coroane.
 pe jumătate de an 2 fl. 50 cr. „ 5 „*

Pentru România și străinătate:

*pe un an întreg . . . . . 14 franci.
 pe jumătate de an . . . . . 7 franci.*

Redacțiunea și Administrațiunea.

Varietăți

Anul nou. Din incidentul „Anului nou“ Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan, *Nicolae Popea*, a primit nenumărate felicitări atât din loc, cât și de aiea. Dintre deputațiunile, cari au felicitat în persoană pe Prea Sântia Sa, amintim în primul loc deputațiunea constatătoare din membrii Consistoriului diecesan, preoțimea locală, profesorii dela instituttele diecesane și personalul stabilimentelor diecesane. Aceasta deputațiune a fost condusă de Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit *Filaret Musta*. Prea Cuvioșia Sa într'o vorbire aleasă, dând espreșiune simțemintelor de stimă și iubire, felicită în numele condușilor pe Capul diecesei, care ca în toți anii așa și acum prin cuvinte isvorite din adevărată inimă părintească și sigur ducătoare la mântuire, a rădicat solemnitatea sântelor sərbători din ăst an. Prea Sântia Sa a mai fost felicitat din partea reprezentanților magistratului, a comunității de avere, a corpului ofiteresc și de alți onorațiori.

Membrii deputațiunei amintite în locul prim s'au prezentat apoi sub conducerea M. O. D. Iuon Ionaș Prea Cuvioșiei Sale Părintelui Arhimandrit *Filaret Musta*, felicitându-l de anul nou. Asemenea a primit Prea Cuvioșia Sa și felicitările altor stimători ai Săi.

Botezul Domnului. Una dintre cele mai vechi și mai însemnate sərbători a bisericii noastre este „Botezul Domnului“, care amintesc de arătarea în public și începutul lucrării mântuitoare a Fiului lui Dzeu, așteptat de mulțime de popoare mii de ani. Amăsurat însemnătății, ce o are aceasta sərbătoare, Prea Sântia Sa Domnul Episcop diecesan *Nicolae Popea*, a binevoit a celebra sânta liturgie în catedrală, fiind asistat de Prea Cuvioșia Sa Arhimandritul *Filaret Musta* și de preoțimea din loc. Fiind în numita zi un timp foarte frumos, sântirea apei s'a plinit la „cruca din piaț“ în ființa de față a unui imens public. La momentele principale sub decursul sântei liturgii și a actului sântirii apei o companie de onoare sub comanda Dlui Căpitan *Friedrich Dengler* a dat salve.

Pastorală de Crăciun a P. S. S. D. *Episcop al nostru*, ca un cuvânt, ce potrivit sună la împrejurările, în cari ne aflăm, a fost foarte bine întimpinată de credincioșii bisericii noastre și în genere de toți Românii. Presa română a reprodus-o parte întreagă, parte în estrase.

Daruri. Văduva *Ana Bendic* și fiul ei *George* din Oravița-montană au dăruit sântei biserici din Băile-erculane doi prapori foarte frumoși în valoare de 80 fl. v. a. Dumnezeu respălătească cu darurile sale pe numiții doatori. P. V.

Concertul și petrecerea aranjată în presara de Săn-Văsiu de „*Reuniunea română de cântări și musică*“ din loc, a reușit strălucit. Dorim Reuniunii să continue pe calea apucată!

Necrolog. Din Prisaca ni-se scrie, că învățătorul de acolo *Dionisie Popoviciu* a suferit sēptămăna trecută o tristă și irreparabilă pierdere prin mutarea la cele eterne a neuitatei și de toți stimatei sale soții *Maria*

Popoviciu năs. *Boieriu*, care după grele suferințe aproape de ani, în al 25-lea an al etății și al 5-lea an al fericiței sale căsătorii, și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului Joi în 2 l. c.

La înmormântare, care a avut loc Sâmbătă în 4 Ianuarie, a participat un număr considerabil de stimători ai defunctei, nu numai din comuna Prisaca ci și din celelalte comune de prin prejur, — dovadă, că în Domnul reposata s'a bucurat de iubirea și stima tuturor, cari au avut ocaziunea de a o cunoaște.

La serviciul funebral, pontificat de Prea On. Domn protopop *Andrieu Ghidiu*, au luat parte următorii preoți: *N. Stan* din Prisaca, *I. Lața* din Mutnic, *G. Popoviciu* din Zăguzeni și *I. Lăpăduș* din Ohaba-Mutnic, — precum și învățătorii *E. Stiopu* din Zăguzeni și *I. Roșca* din Mutnic.

Au mai participat la înmormântare Domnul asessor consistorial *I. Ionașiu* și Domnul *Dr. P. Ionescu*, prof. în Caransebeș.

Pe defuncta o deplânge întristatul și nemângăiatul ei soț *Dionisie Popoviciu*, carui îi adresăm și din partene adănc simțitele noastre condolente.

Bibliografie. A apărut *Liturgia Sântului Ioan Crisostom* culeasă, aleasă și întocmită pentru corul școlarilor pe două voci: sopran și alt de *Nicolae Ștefu* Inv. în Arad.

Mulțămită publică. Zeloșii creștini ortodocși din comuna noastră Ramna s'au futrecut într'u a dărui s. biserici felurite obiecte sante și anume: *Ioan Velcean* preot, *Vasilie Georgevits*, *Svetozar Staits*, *T. T. Babeț*, în domnul răposatul *Mihaiu Velcean*, *Costa Coșpenda*, *Nicolae Bălan*, *Ioan Barna*, *Iosif Enășel*, *Iacob Dragoș*, *Petru Musteț*, *Iacob Coșpenda*, *Iacob Leorinț*, *Achim Brumariu*, și *Ioan Popa*, jertfind fiecare câte 10 fl. au făcut pe spesele lor și au dăruit s. biserici un steag foarte frumos de mătăsă roșie în preț de 150 fl. — Credincioșii: *Ioan Velcean* preot, *Iosif Enășel*, *Iosif Achim*, *Achim Ogherlaci*, *Vasile Țegria*, *Iosif Jurca*, *Ion Pascu mic*, *Achim Jurca*, *Ana Părvu*, *Pavel Achim* și *Achim Miclău mic*, jertfind câte 5 fl. au făcut un frumos steag de mătăsă vĕnĕtă și l-au donat s. biserici. Tot din daruri benevole s'a făcut un prea frumos chivot, le carele au contribuit: creștinul vrednic de toată lauda, dl *Nicolae Drăgălina* din Reșița rom. cu 10 fl.; donătorii steagurilor cu 4 fl. 95 cr.; au mai contribuit cu câte 2 fl. preotul *Ioan Velcean*, învățătorul *Romul Ancașă*, *Pavel Elgiu*, *Ion Peptenariu*; cu 1 fl. au contribuit: *B. Szögyeni*, *Const. Părvu*, *Iacob Unguru*, *Ion Șest*, *Ion Beck*, *Petru Jurca*, *Pavol Ilcău*, *Costa Coșpenda*, *Nicolae Bălan*, *Vasilie Surdu*, *Iosif Vĕzoc*, *Achim Hirțu*, *Achim Moisui*, *Petru Ilcău*, *Pavel Dănilă*, *Sofon Luca*, *Iosif Șest*, *Pavel Părvu*, *Ieța Huma*, *Achim Ogherlaci*, *Iuliana Dănilă*, *Ion Belcia*, *Iacob Dragoș*, *Petru Jurca*, *Svetozar Staits*, *Ion Pascu*, *Ioif Enășel*, *Iacob Coșpenda*, *Achim Hirțu*; câte 60 cr. au contribuit: *Achim Purca*, *Achim Brumariu*; câte 50 cr. au contuibuit: *Nicolae Giurița*, *Ion Roșu*, *Dimitrie Ciovec*, *Trifon Jurca*, *Nicolae Stingu*, *Achzm Hirțu*, *Elena Cherlia*, *Solomon Șest*, *T. T. Babeț*, *Costa Tuculia*, *Sofroniu Luca*, *Ion Șest*, *İosif Vĕzoc*, *Ilie Groza*, *Achim Adam*, *Pavel Achim*, *Ion Novac*

Iosif Achim, Costa Pârvu, Iosif Bocșanu, Ion Barna, Măria Barna, M. Velcean, Eva Bălan, Mărie Achim, Ion Pepetnariu, Elisabeta Jurca, Dimitrie Achim; câte 40 cr.: Achim Brumariu; câte 30 cr.: Vasile Bontilă; câte 20 cr. au contribuit: Costa Tuculuia, Iosif Jurca, Petru Achim, Vasile Gherboni, Vasile Cherloabă, A. Miclău, P. Hirțu, Trifon Mingia, Petru Blocău, Ion Jivan, Eva Jivan, Ion Bălan, Ana Pârvu, Achim Achim, Nicolae Pârvu, Ana Pârvu (79); câte 10 cr. au contribuit: Mihai Lăzan, Ion Gostilă, A. Leu, I. Pârvu, T. Milincu, E. Cherlaobă, E. Miloș, Iosif Hirțu, I. Cărbă, Vasile Novac, Iosif Șest, Irina Mărian, și Eva Ivan. Au mai dăruit s. biserici: dna Emma Kanitsari și dsoara Cornelia Szögyényi un ornat de catifea năgră în preț de cam 50 fl. apoi zeloasele ortodoxe: Ecaterina și Emilia Staits un măsaiu de păr și altul de mătăasă, ambe pot valora vro 30 fl. și credincioasa Mărie Târziu a dăruit un cilim în preț cam 6 fl. *Un șir întreg de fapte laudabile!* Subscrișii, în numele comunei bisericesci rom. ortodoxe din Ramna, le mulțămim publice pentru iubirea dovedită cătră s. maică biserică; totodată rugăm pre bunul Dumnezeu, să le înmulțască binefacerea lor înmîit, să le dea sănătate și viață îndelungată, să le înmulțască avutul lor, ca să mai poată săvârși și de aici înainte astfel de fapte creștinesci, cari să poată fi *esemplu vrednic de imitat* atât următorilor lor consătenilor lor, precum și altor creștini ortodocși. *Doamne trăiește-i la mulți ani!* Ramna în 29 Decembre 1886. *Ioan Velcean* preot, președ. com. par. *Romul Ancușa* învățătoriu not. com. par.

Publicațiune

Comunitatea de avere are să trimită în școala agronomică din Lugos, pe lângă stipendiștii ei aflători deja în acea școală agronomică, încă 2 stipendiști.

Ea va solvi pentru fiecare stipendist la an pentru studiu, vipt, cortel, încălzit, luminat și spălătură 150 fl.

Aspiranșii pentru aceste stipendii trebuie să dovedească,

- a) că au trecut de 17 ani
- b) că știu ceti, scria și socoti,
- c) că sunt sênătoși,
- d) că au purtare morală bună și

e) aceia, cari încă nu sunt maioreni, au să producă și învoirea părinților sau a tutorilor pentru cercetarea școalei.

f) Aceia, care au servit deja la miliție, au să documenteze aceasta cu pasaportul militar.

În urmarea aceasta sunt provocați toți aceia, cari doresc a cerceta școala agronomică din Lugos pe spelele Comunității de avere a se înfașșa la Comitetul Comunității de avere în 10 Februarie a. m. cu cartea de botez, testimoniu școlar, atestat comunal de moralitate; mai departe aceia, cari încă nu sunt maiereui și aceia cari au servit la miliție, și cu documentele numite sub punctele e și f.

Se mai obsearvă, că tinerii primiți pentru cercetarea școalei agronomice din Lugos au să fie provăzuți cu următoarele haine și albituri:

1 rënd de îmbrăcăminte pentru dumineci respective sərbători,

- 1 pălărie,
- 1 căput de iarnă sau un cojoc scurt,
- 2 cămeși tot atâtea ismene,
- 1 păreche de cizme,
- 2 cătrinte,
- 2 ștergare,

Caransebeș, 21 Ianuarie. 1897. 1—2 [1]

Comitetul Comunității de avere

Ilie Curescu m. p.
președinte.

Concurs

Conform ordinațiunei Venerabilului Consistoriu diecesan ddto 11 Nnemvrie 1896 Nr. 2787 B. se escrie concurs pentru întregirea postului de capelan pe lângă neputinciosul preot Ioan Mateiu din Margina cu filia Zorani, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt: jumătate din toate venitele parohiei de a III-a clasă, (sesiunea parohială, stola usuată și birul parohial).

Cei ce doresc a ocupa acest post sunt poștiți a-și subșterne recursele lor instruate conform statutului organic și a regulamentului pentru parohi și adresate comitetului parohial, până la terminul deschis oficiului protopresbiteral gr.-or. rom. în Făget.

Recurenșii au a se presenta în vre-o Duminică sau sərbătoare în sânta biserică.

Margina cu filia Zorani în 15 Decemvrie 1896.

1—3 [100]

Comitetul parohial.

În conșelegere cu mine: *Sebastian Olariu* protopresbiter tractual.

Binevoiti a lua la cunoștință,

că sala de dans dela otelul „la strugure“, pentru aranjarea balurilor ori conveniri soșiale, pe durata carnavalului (farșangului), se poate închiria cu preț foarte ieftin.

Cu toată stima

Ioan Toth
ospătariu.